

свештеник Александар Јељчанинов
ДЕМОНСКО УПОРИШТЕ

У спису „Против Идола“, светог Атанасија Великог постоји овакво место: „Људи су постали самозадовољни, више волећи да созерцавају себе него Бога“. У овој краткој одредби скривена је сама суштина гордости: Човек, коме је до тада центар и предмет жеље био Бог, одметнуо се од Њега, „упао је у самозадовољство“, пожелео је и заволео себе више него Бога, созерцању Божанства претпоставио созерцање самога себе.

У нашем животу ово обраћање ка „самосозерцању“ и „самозадовољству“ постало је наша природа и пројављује се макар у виду снажног инстинкта за самоодржањем, како у телесном, тако и у душевном животу.

Као што злоћудни тумор често почиње као модрица или дуготрајне иритације одређеног места, тако и болест гордости често почиње или са изненадним потребом душе (на пример неком великом несрећом) или од дуготрајног благостања, као последица, на пример, успеха, среће, непрекидног пројављивања свога талента.

Често је ово такозвани „темпераментни“, „фасцинантни“, „страшни“, „талентовани“ човек. Ово је својеврсни гејзир који својом непрекидном активношћу смета и Богу и људима да му приђу. Он је пун себе, обујмљен собом, опијен собом. Он ништа не види нити чује осим свога изгарања, талента, којим се наслађује, од кога добија потпуну срећу и задовољство. Те-

шко да се са овим људима ишта може учинити, док они сами не малакшу, док се вулкан не загаси. У овоме је опасност од сваке надарености, од сваког таланта. Ови дарови треба да буду уравнотежени пуном, дубоком духовношћу.

У обратном случају, када човека снађу несреће, јади, исти је резултат: човек је „прогутан“ својом несрећом, свет који га окружује чили и помрачује се у његовим очима, не може ни да мисли ни да говори ма о чему другоме осим о својој несрећи – живи њоме, држи се за њу, на крају крајева као за једино што му је преостало, као за једини смисао свога живота. Постоје, пак, и људи „који у самом осећању своје унижености покушавају да нађу насладу“ (Достоевски, Записи из подземља).

Често се та усмереност на себе јавља код људи тихих, покорних, ћутљивих, којима је од детињства потискиван њихов лични живот, и ова „потиснута субјективност у њима рађа, као компензацију, тенденцију ка егоцентричности“, у најразноврснијим пројавама: увредљивост, сумњичавост, разматљивост, жеља за привлачењем пажње на себе, чак и подржавањем и ширењем лоших гласова о себи, па чак и до облика правих психоза, маније гоњења или маније величине.

Дакле, усресређеност на себе удаљује човека од света и од Бога, он такорећи отпада од заједничког стожера створеног света и претвара се у струготину обавијену око празног простора.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ДВАДЕСТ ТРЕЋА НЕДЕЉА ПО ПЕДЕСЕТНИЦИ

свешти Аверкије Равноапостолни, иреј. Лош
Лк. 8, 26 - 39, зч. 38; Еф. 2, 4 - 10, зач. 220.

асвештеномученик Тажеј (Усиенски)

НА ДВАДЕСЕТ И ТРЕЋУ НЕДЕЉУ ПО ПЕДЕСЕТНИЦИ

„Јер смо њејова творевина, саздани у Христу Исусу за дјела добра, која Бој унапријед припреми да у њима ходимо“ (Еф. 2, 10).

Данашњи прочитани апостол, браћо и сестре, нас побуђује да своју мисао, која је обично усмерена на земаљско, доње, на овоземаљске страсти и земаљске помисли, узнесемо у област најузвишеније философије живота, да размислимо о томе какви треба да будемо ми који се називамо хришћанима.

„Божјија смо творевина, саздани у Христу Исусу“, говори апостол. Дакле наш се живот потчињава другачијем поретку и законима неголи живот осталих бића у овоме свету, и не само осталих бића у глобалу, већ чак и свих људи који се налазе ван Христове Цркве.

До сада смо, говори апостол, били жртве због својих преступа и грехова, живели по обичајима овога света, испуњавајући жеље тела и помисли, по вољи кнеза, духа који господари у ваздуху, који и сада дела кроз синове противљења. Сада пак, „Бог... Ко-

ји је богат у милости... нас, који бијасмо мртви због гријехова, оживи са Христом“ (Еф. 2, 1-5). Од сада се на овом природном животу са његовим телесним страстима у нама изграђује нови, духовни живот, вером у Христа, дејством благодати Светога Духа. Основом овога жива, чији се почетак поставља семеном Речи Божје, које пада у нашу душу, јесте свештена љубав (Лк. 8, 1 – 15). Она, сједињујући све међусобно, образује здање Цркве Христове, која, имајући Христа за крајеугаони камен „складно спојена, расте у храм свети у Господу; у кога се и ви заједно уграђујете у обиталиште Божије у Духу... Да се кроз Цркву сада обзнани начелствима и властима на небесима многострука мудрост Божија“ (Еф. 2: 20 – 22, 3: 10).

Али како је само савремени свет далеко од поимања ове премудрости! Како жели да празно и безсадржајно схватање живота супротстави животу, изграђеном у Цркви! Одрекавши се узвишенијих стремљења душе, сматра-

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

јући да су неостварљива и да су плод маште, он жели да остане једино у физичком животу. Не престано се поново појављујући и обнављајући се, он жели да види неисцрпни извор стваралаштва и снаге способне да обнови духовну и физичку природу, залог непрестаног усавршавања људског рода. Тако савремено

временог времена и усмеримо се на себе саме. „Ово је слава Цркве“, говорили су нама, који смо се сабрали у овоме храму. И заиста, ми смо били одраз ове славе древне Цркве, док, слушајући ове дивне напеве и проишавши се њиховим утицајем, сами смо се уподобљавали овој Цркви древних времена. Још

Баво је успео да начини себе неприметним, као да га нема, и да наведе људе да за његова дела користе неке друге називе уместо да спомињу њега. Лекари, нарочито психолози, кад неки човек душевно страда, често кажу: ах, имаш неурозу, нервозан си, и томе слично. Они не прихватају да ђаво у човеку подстиче и оснажује егоизам. Ипак, ђаво постоји. Он је дух зла. Ако кажемо да он не постоји, онда је то као да поричемо Јеванђеље, које о њему говори. Он је наш непријатељ, наш животни душманин; противник Христов, који се зато назива и антихрист. Христос је дошао на земљу да нас избави од ђавола и да нам дарује спасење.

свeтiи Порфирије Кавсокаливии

човечанство размишља о животу у лицу Емила Золе („Плодност“), Ничеа и других мислиоца, заборављајући да ако се умножавање живих бића чак и непрестано одвија, уколико живот и не престаје да производи нове и нове појаве, ипак, затровани поток се не може обновити сам од себе, када је сам извор затрован. И откуда би могло да се појављује све више и више жалби на „дегенерисаност“ савременог човечанства, ако би извор његовог живота био непресушан? Због чега је на земљи све јача и јача „мука и невоља народима“ (Лк. 21, 25), како наћи излаз из савременог жалосног стања ствари, ако животно стваралаштво наставља, као и раније да буде неисцрпно?

Оставимо, пак, ове људе са-

смо вам говорили: „Вама је дано да знате Тајне Царства Божјега“ (Лк. 8: 10). И заиста, ко ближе од нас стоји од извора живота, Логоса Божијег, даноме ради обновљења живота људи? Ко више од нас има средстава да позна законе по којима се побеђују страсти и постану добри војници Христови, да воде рат не „против крви и тијела, него против поглаварства, и власти, и господара таме овога свијета, против духова злобе у поднебесју“ (Еф. 6:12).

И не испуњавамо ли ми на себи речи изречене древним пророком: „оставише мене, извор живе воде, и ископаше себи студенце, студенце испроваљиване“ (Јер. 2:21)? Нећемо ли се уподобити житељима полунезнабожачке Гадаринске земље,

који су молили Великог Чудотворца да оде из њихових крајева? Или ћемо се напротив, уподобити ономе који је био исцељен од демона, који, пронашавши велико богатство у опшењу са Божанским Лекарем људских страсти, молио да буде са Њим и да седи код ногу Његових, желећи да буде Његов ученик (Лк. 8: 35 – 38)?

Духовно стање људи који се

ћања, да „веселиће се пустош... земља... сасушена“ и да ће „проврети воде у пустињи“ (Ис. 35: 1, 6), односно у њој ће настати изобиље духовног живота и радости у Духу Светоме (Ис. 35: 1, 6). Није таква духовна пустиња овога света. Она је пре слична станишту демона којима је и ђавоимани био гоњен у пустињи (Лк. 8: 29), пустиња бесплодног и безрадосног трулежног духа

Живимо у доба Благодати, у новој твари, у Цркви. Живимо у тајинству Оваплоћеног Бога Слова, и обожењу људског рода које је Он узео на Себе : силаску Светог Духа Који се излио на свако тијело (Дел. 2, 17). Сав живот је добио облик. Битка наших праотаца остварена је.

Мала деца су нам пример зрелости и спремности за улазак у Царство Божије. Земљаљски живот не спречава верујућег човека од живота на Небесима чак ни у садашњости. Нити га Небеса спутавају од благодати оваплоћења, јер је Господ присутан са Његовим безгрешним Телом Које је равно Богу, први плодови коначног васкрсења у телу свих нас.

Неко као ава Исаак, који је живео у пустињи Сирије у седмом веку, преноси његову поуку кроз време, и много година касније задивљује Достојевског, оптерећеног тегобама страдања и истанчаношћу душе. Достојевски, писањем његових романа, преноси дамаре живота који превазилазе смрт. Он цео свет задивљује. Саблажњује схоларе Светог Писма, са новим правцем аве Исаака, његовим разумевањем и његовим тумачењем. Исти овај писац, пружа надахнуће некоме као што је Ајнштајн у његовој револуционарној теорији, или некоме као што је Куросава, у његовим неупоредивим филмовима.

Свети Исаак, који је поседовао немерљиво богатство благодати, чини ми се као Достојевски Духа, док је Достојевски као свети Исаак у свету.

архимандрити Василије Ивиронски

подвизавају у Христово име, савременим људима изгледа као пустиња, какво је заиста и било, по речима Светога Писма, када се пред Христовим доласком јавио „глас вапијућег у пустињи“ (Мт. 3: 3), Претеча Христов. Али овој су пустињи дата велика обе-

страсти, који дува у њој и уноси у душу униније. И неће ли крај оваког опустошења душе бити ова „невоља велика каква није била од постанка свијета“ и која ће се јавити на крају времена (Мт. 24: 21)? Амин.